N°. 106. 1863.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 3 September.

GOES BOEKHANDEL.

Editie van maandag avond 8 ure.

AANBESTEDING.

Op vrijdag den 11 september 1863, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, in het IIe district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur, te Middelburg, worden aanbesteed:

Het uitbreiden en verbeteren der directiekeet van den calamiteusen polder Vliete.

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, bij den ontvanger-griffier van den Vlietepolder en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaats werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 7en 4en dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofdingenieur van den waterstaat jhr. Ortt, te Middelburg, alsmede bij den ingenieur Bleckmann, te Goes, en bij den opziger P. J. Neyt, te Colijnsplaat.

's Gravenhage, 17 augustus 1863.

Van wege den minister,
De secretaris-generaal,
J. SCHRöDER.

BINNENLAND.

Middelburg 2 september.

In de gisteren middag gehouden zitting van onzen gemeenteraad is besloten zich bij adres tot den minister van binnenlandsche zaken te wenden, en daarin aan te dringen op eene spoedige en gunstige beschikking ten opzigte van het voor dit gewest, en inzonderheid voor deze gemeente, zoo noodige en gewenschte kanaal door Walcheren. Daarbij wordt tevens aan de regering eene jaarlijksche bijdrage aangeboden van f 20,000, gedurende de 25 eerstvolgende jaren, onder afstand aan het rijk van de havengelden, de leidijken van het havenkanaal alsmede het havenkanaal zelf.

Voorts was deze zitting hoofdzakelijk gewijd aan de installatie van nieuwe leden en de benoeming van een wethouder en leden van de vaste kommissiën. De verschillende titularissen zijn allen herkozen.

Men zie verder het verslag op de volgende bladzijde.

* Wij vernemen dat gedurende de laatste rondreize van den kommissaris des konings in een gedeelte van dit gewest aan hem van wege het bestuur der zeeuwsche Vereeniging tot verbetering van het paardenras, gevestigd te Axel, het eere-voorzitterschap der Vereeniging is aangeboden en dat dit welwillend is aangenomen.

Insgelijks vernemen wij dat door het hoofdbestuur der zeeuwsche Maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt aan eene kommissie is opgedragen de middelen aan te wijzen ter verbetering van het paardenras in deze provincie en in het algemeen.

Tot leden dier kommissie zijn benoemd de heeren jhr. C. de Maère voorzitter, L. Hoelands Janssen, sekretaris, en A. Hombach, lid van het bestuur van voormelde vereeniging.

De Kommissie voor het nationaal gedenkteeken te Domburg heeft gisteren eene vergadering gehouden, waarin een denkbeeld is medegedeeld en aangenomen, hetwelk naar wij vernemen, nog nergens geuit is en daarom wel vermelding verdient.

Met geen van de drie voorgestelde plannen zich kunnende vereenigen, besloot men aan de hoofdkommissie te berigten, dat men in overweging gaf niet één gedenkteeken op te rigten te 's Hage, waaraan het grootste gedeelte der bevolking van ons land vreemd zou blijven, maar in iedere hoofdplaats, en dat daartoe speciaal de gelden in iedere provincie gekollekteerd, zouden besteed worden. Met de oprigting dezer gedenkteekenen zou dan den 13 november met vele feestelijkheden enz. kunnen begonnen worden.

* De te Oostburg zamengestelde kommissie tot oprigting van een nationaal gedenkteeken voor 1813 enz., hield in de vorige week eene vergadering waarop slechts 13 van de 30 leden waren opgekomen.

Het voorstel tot het oprigten van een monument te Scheveningen en een te 's Hage werd met meerderheid van stemmen en dat tot de oprigting van een ambachtsschool met algemeene stemmen aangenomen. De tegenstemmers tegen eerstgenoemde monumenten gaven als hun gevoelen op dat het oprigten van één gedenkteeken in de hoofdstad des rijks hen meer gepast scheen en voldoende ter herinnering aan de herstelde zelfstandigheid van Nederland dan de oprigting van drie gedenkteekenen, want in de twee voorgestelde, te Scheveningen en 's Gravenhage eigenlijk ondergeschikte gebeurtenissen in herinnering moesten houden.

Ook vreesde men dat de som der ingezamelde gelden naauwelijks voldoende zijn zoude om de ambachtsschool op den voorgestelden voet op te rigten en in stand te houden en achtte men dus ook de besparing der gelden voor de gedenknaalden vereischt/zeer geraden.

Sommigen verklaarden, boven de oprigting van drie gedenkteekenen, nog verkiesselijker te achten er een op te rigten in elke gemeente, op grooter of kleiner schaal naar gelang het bedrag der inschrijvingen zoude gedoogen.

* *Dingsdag voormiddag omstreeks half tien ure* ontstond er in een der schuren van de hofstede des landbouwers A. Nieuwenhuijse onder de gemeente Kruiningen brand, welke zich zoo snel over de twee aan elkander staande schuren verspreidde en met zulk eene hevigheid voortwoedde, dat zij na een half uur niets meer dan ingestorte vurige en brandende balken vertoonde. Geheel des eigenaars rijke oogst, zijn veevoeder en meest al zijne bouwgereedschappen bevonden zich in die schuren, en werden met eenig vee mede door de vlammen verteerd. Het huis is door de ijverige en onvermoeide pogingen der brandweer nagenoeg onbeschadigd gebleven. De oorzaak van den brand is onbekend. Alleen de gebouwen zijn tegen brandschade verzekerd, en wel bij de zierikzeesche maatschappij.

* Men schrijft ons uit 's Gravenhage, 31 augustus:

„De baddokter te Scheveningen, de heer Mess, heeft dezer dagen bij den gemeenteraad verlof aangevraagd, om op de uitgestrekte onbebouwde gronden te Scheveningen, die zich achter het stedelijk badhuis in de rigting naar het kanaal en de stad uitstrekken, woningen en andere gebouwen te mogen zetten, ten einde Scheveningen daardoor inderdaad tot eene deftige badplaats te verheffen, waar men hopen mag dat aanzienlijke huisgezinnen gevestigd zullen blijven, indien zij er overeenkomstig hun stand kunnen leven. Dit bouwplan *schijnt op eene zeer grootsche schaal* ontworpen te zijn. De vereeniging, aan wier hoofd dr. Mess staat, moet het vereischte kapitaal reeds beschikbaar hebben, en dit kapitaal zou, volgens geruchten, niet minder dan vijf millioen gulden bedragen, zoo dat men, indien het verlof verleend wordt, een luisterrijken aanbouw te gemoet kan zien, die het reeds drukke bezoek van Scheveningen nog aanzienlijk zal doen toenemen.

„Heden morgen heeft hier met groote staatsie de ter aarde bestelling van den algemeen geachten pastoor Siegfried plaats gehad."

Z. K. H. prins Alexander, vergezeld van Hd. goeverneur, *jhr. Hooft, is maandag morgen uit de residentie naar Keulen* vertrokken, ten einde aldaar H. M. de koningin af te wachten en alsdan de reis naar Wurtemberg voort te zetten.

De staatkundige vereeniging Orde te Dragten, heeft tot kandidaat voor het lidmaatschap der tweede kamer in het *hoofdkiesdistrikt Dokkum gesteld den heer mr. P. A. van* Limburg Brouwer, te 's Gravenhage.

De Staatscourant van heden bevat een regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg 27 julij. Het luidt:

„Twee inschrijvers hebben zich opgedaan voor de stoombootdienst.

„De Heldin is den 23en naar Holland gezeild; het fregat Djambi is aangekomen."

Men leest in de Nieuwe rotterdamsche courant van gisteren: „Onze korrespondent te 's Hertogenbosch schrijft ons dd. 31 augustus het volgende: „Ik was gisteren wat al te positief, toen ik u de arrestatie meldde van den dader van den moordaanslag op den aartbisschop. Wel is de huisknecht des aartsbisschops, gelijk ik meldde, eergisteren avond stevig geboeid in 't huis van arrest alhier overgebragt, doch geheel zeker is het nog niet dat hij de dader is, wat hij dan ook ten stelligste blijft ontkennen, hoezeer de vermoedens tegen hem al zeer zwaar zijn en de gegevens zoo belangrijk, dat tegen hem regtsingang met bevel van gevangenneming verleend is. De mij uit goede bron medegedeelde bijzonderheden moet ik voor alsnog achterwege houden, om den loop der justitie niet hinderlijk te zijn; ik meen u dus te moeten aanraden niet al-te vlug te zijn in het overnemen van berigten, die welligt in andere couranten zullen worden opgedischt. Ik vertrouw in staat te zullen zijn u goed op de hoogte te houden.""

De kamer van koophandel en fabrieken te Winschoten heeft zich weder tot den minister gewend, met het dringend verzoek om op nieuw eene voordragt te doen tot wijziging van de wet op de brievenposterijen, met invoering van het uniform port.

Benoemingen en besluiten.

LEGER. Pensioen verleend, ten bedrage van f1080 's jaars, aan den apotheker 1e klasse J. W. de Blecourt, dienst doende bij het garnizoens hospitaal te 's Gravenhage, op zijne aanvrage, en tot een bedrag van f 720 's jaars aan den apotheker 2e klasse G. Raaijmakers, dienstdoende bij de garnizoens infirmerie te Delft.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer J. A. C. Nonhebel, beroepen predikant bij de hervormde gemeente te Kesteren, heeft jl. zondag van zijne gemeente te Serooskerke (Walcheren) afscheid genomen met eene rede naar aanleiding van Matth. XXVIII : 20.

— De heer Nahuis, predikant bij de hervormde gemeente te Ter Aa, heeft voor het beroep naar Kattendijke bedankt.

— Jl. vrijdag is de nieuwe wetsrol ten gebruike bij de godsdienstoefeningen in de synagoge te Goes, plegtig ingewijd, in tegenwoordigheid van vele belangstellenden.

Marine en leger.

Zr. Ms. schroefstoomschip Vesuvius, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee A. Schotborgh, is in den voormiddag van den 30 augustus van de reede van Texel naar zee vertrokken, ter opvolging zijner bestemming naar de kust van Guinea.

De état-major bestaat uit: den luitenant ter zee 1e klasse P. J. Buijskes, 1e officier; de luitenants ter zee 2e klasse K. W. E. von Leschen en J. A. Vening; de adelborsten 1e klasse P. G. Bruch, Wᵉ M. E. Bervoets en H. W. Steffelaar; den officier van gezondheid 2e klasse C. Noordewier; den officier van administratie 2e klasse L. M. van Onselen, en den scheepsklerk H. Hornee.

— Volgens partikulier berigt van Paramaribo is Zr. Ms. stoomschip Zoutman den 13 augustus van daar vertrokken met bestemming naar het Nieuwediep; op het laatst dezer maand kan dus die bodem hier worden verwacht.

Gemengde berigten.

De heer Mirès heeft weder een proces verloren, dat de heer Saint-Priest, wegens eene hem in eene brochure aangedane beleediging, tegen hem heeft ingesteld. De heer Mirès is veroordeeld tot 500 franks boete en in de kosten.

— De Revue du monde colonial merkt op, dat het tot nu toe een geheim was, hoe de gestolen zilveren en gouden goederen van groote waarde zoo eensklaps verdwijnen en dat men ze bijna nimmer bij de helers terugvindt. Dit geheim is thans ontdekt. Eene dame, die onlangs te Sydney aankwam, liep door de voornaamste straat en zag in den winkel van een zilversmid een collier hangen, dien zij herkende als een, die haar twee jaar geleden in Londen was ontstolen. Zij vloog den winkel in, nam den collier, drukte op eene geheime veêr en vond daardoor wat zij zocht, namelijk een haarlok. De dame verhaalde aan den zilversmid hoe en waar haar dit sieraad, waaraan zij groote waarde hechtte, was ontstolen, en de goudsmid gaf haar dadelijk het collier ten geschenke, met verzoek evenwel, dat zij zich zoo spoedig mogelijk zou verwijderen. Die edelmoedigheid en dat verzoek verwonderden de dame zoo zeer, dat zij er kennis van gaf aan de policie van Sydney. Er werd onderzoek gedaan en het bleek dat al de goederen, die de zilversmid in zijn winkel had, gedurende een reeks van jaren vooral te Londen en Parijs waren gestolen. Er bestaat namelijk in die en waarschijnlijk ook in andere steden eene vereeniging van dieven, die in verband staat met personen in Sydney en aan dezen de gestolen voorwerpen, die moeijelijk in Europa zijn te verkoopen, overzendt, terwijl er waarschijnlijk in Europa personen bestaan, die in de andere werelddeelen gestolen goederen ontvangen. De geregtelijke autoriteiten in Sydney hebben de voornaamste voorwerpen van den winkel des zilversmids doen fotografiëren, en menigeen in Europa zal misschien een hem ontstolen voorwerp terugvinden en, niettegenstaande de deportatie daarvan naar Botany-baai, garene terug ontvangen.

— Zondag is bij het zware onweder, dat vergezeld ging van zwaren stortregen en hagelslag, de bliksem geslagen in het roomsch katholijk weeshuis te 's Hage, ten gevolge waarvan de dakpannen verbrijzeld werden. Gelukkig is er verder geene schade veroorzaakt.

— *Uit Brest wordt gemeld, dat sedert vijf jaren op de* kunstmatige oesterbanken bij het eiland Ré, 74 millioen en te Arcachon 65 millioen oesters worden verkregen. Vroeger leverden Brest en Cancale jaarlijks 58 millioen oesters, maar ten gevolge van eene verkeerde exploitatie leveren die plaatsen thans niet meer dan 4 millioen oesters 's jaars.

— In de 16e eeuw waren de gebreide en geweven kousen nog niet bekend, men droeg wollen slopkousen. Hendrik VIII ontving het eerste paar zijden kousen uit Spanje ten geschenke. Het tweede paar dat naar Engeland werd gezonden, werd door Gresham aan Eduard VI vereerd. Ook aan koningin Elisabeth werd door dezen rijken man een paar geschonken. Jacob I was niet zoo gelukkig; om het spaansche gezantschap waardig te ontvangen, moest hij een paar van graaf de Mar leenen. Berthold Mendelsloh, kanselier

van Frederik de Wijze, keurvorst van Saksen, verscheen eens op een werkdag met zijden kousen voor zijn vorst. Deze hief, toen hij de pronkzucht van zijn onderdaan bespeurde, *den wijsvinger op en zeide*: „Berthold! Berthold! wacht u verder in de booze gewoonten van het weelderige hof te vervallen; ik heb ook zijden kousen, doch ik draag die slechts op zon- en feestdagen!"

— *Het kongres der duitsche regtsgeleerden te Mainz* heeft zaturdag in zijne tweede algemeene vergadering de kwestie der afschaffing van de doodstraf behandeld. Het aanvankelijke voorstel van den heer Fries strekte tot de verklaring „*dat de doodstraf diende afgeschaft te worden*, als onvereenigbaar met de grondstellingen eener behoorlijke strafwetgeving." Hiertegen werd door de 3e sektie voorgesteld eene verklaring van de volgende strekking: „*De vooruitgang der beschaving eischt, dat de doodstraf van* lieverlede geheel worde afgeschaft. De doodstraf dient, afgezien van de bepalingen van het oorlogs- en zeeregt, alleen behouden te worden in gevallen van moord en van aanvallen op de ligchamelijke veiligheid van soevereinen. Ook in deze gevallen mag zij niet absoluut bedreigd worden." Dit voorstel verkreeg in de sektie eene meerderheid van slechts 41 stemmen tegen 40, die zich vereenigd hadden op een tegenvoorstel van dr. *Mühlfeld uit Weenen, luidende*: „De doodstraf dient in een toekomstig duitsch wetboek niet meer opgenomen te worden. Uitgezonderd blijven de gevallen van het oorlogs- en zeeregt." Dit laatste voorstel werd door de *algemeene vergadering met aanzienlijke meerderheid* aangenomen.

— Te Newbern in Noord Carolina, eene door troepen der Unie bezette stad, is door deserteurs verhaald dat in de laatste dagen *zeventien groote stoomschepen, met verbreking* der blokkade, te Wilmington, eene in de magt der zuidelijken zijnde haven van dien staat, waren binnen gekomen en 96,000 geweren, 160,000 dekens voor soldaten, 131,000 *uniformen*, 23,000 *kisten schoenen*, 11 *lokomotiven*, 6 gegroefde kanonnen en vijf ladingen spoorwegstaven voor de regering der konfederatie hadden aangebragt.

— Op de grenzen van Bolivia en Chili zijn voor eenigen tijd nieuwe guano-lagen ontdekt, *die aanleiding gegeven* hebben tot een geschil tusschen de beide republieken. Elk der beide staten beweerde daarop regt te hebben. Dit geschil nu heeft in den laatsten tijd een ernstiger karakter gekregen, hetgeen blijkt uit de magtiging, die de president van Bolivia van de vertegenwoordiging heeft ontvangen, om aan Chili den oorlog te verklaren, indien de diplomatieke onderhandelingen tot vereffening van het konflikt geen bevredigend resultaat mogten hebben. Met het oog op alle eventualiteiten hebben voorts de beide republieken eenige militaire maatregelen genomen. Intusschen schijnt men nog aan eene bemiddeling door een derden staat te denken.

— Bij gelegenheid van de plegtige herdenking van den heldendood, door den beroemden Theodor Körner voor 50 jaren (26 augustus 1813) geleden, werd door het hoofdkomité van het feest te Wöbbelin een groet gezonden aan *de voormalige verloofde van den jongen held*, namelijk aan Antonie Adamberger. Deze dame werd geboren te Weenen op 31 december 1790, en was van 1807 tot 1817 geëngageerd aan het Burgtheater. Ten huize van hare vriendin, de beroemde Caroline von Tichler, leerde Körner haar kennen en stond gereed met de talentvolle en beminnelijke Antonie Adamberger in het huwelijk te treden, toen de vrijheidsoorlog ontbrandde, waarin hij weldra den dood vond. In 1817 huwde zij met den bekenden archeoloog Arneth en werd in 1832 door de keizerin Carolina Augusta geplaatst aan het hoofd van het door haar gestichte instituut tot opvoeding van dochters van militairen, welke eervolle betrekking zij nog bekleedt. De met roem bekende geschiedkundige Arneth is haar zoon.

Burgerlijke stand.

(Van 24 tot 29 augustus.)

GOES. Gehuwd: J. A. van Maren, jm. 28 j. met C. J. le Clercq, jd. 27 j. P. Otte, jm. 27 j. met J. Rijnhoud, jd. 20 j.

Bevallen: C. Dirkss, geb. van Dalen, d. B. Rijn, geb. van de Velde, z. K. Gorsse, geb. Heijman, d. J. A. Molhoek, geb. Schippers, z. C. M. Duijvewaardt, geb. Roels, z. en d. (tweel.). E. Brouwer, geb. van de Looij, z. I. C. van Kalmthout. geb. Kievits, z.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Gisteren zijn alhier ten verkoop aangeboden de navolgende perceelen: I. Een woon- en winkelhuis op de Vlasmarkt, wijk L no. 14. II. Een pakhuis in het Simpelhuisstraatje, wijk L no. 14, Beide opgehouden. III. Een pakhuis op de Vlasmarkt, wijk L no. 19/20. Verkocht voor f 670,50. IV. Een pakhuis in den Penninghoek, wijk L no. 44. Verkocht voor f 130. V. Een pakhuis in de Wijngaardstraat, wijk L no. 163. Opgehouden.

Thermometerstand.

31 aug. 's av. 11 u. 59 gr.
1 sept. 's morg. 7 u. 58 „ 's midd. 1 u. 64 „ 's av. 11 u. 56 gr.
2 „ 's morg. 7 u. 57 „ 's midd. 1 u. 58 gr.

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 1 september.

Voorzitter de heer Bijleveld van Serooskerke.

Afwezig de heeren N. J. C. Snouck Hurgronje, Lambrechtsen van Ritthem en A. W. Snouck Hurgronje.

De nieuw benoemde raadsleden (de heeren Damme, van Diggelen, van de Graft, van Visvliet en A. W. Snouck Hurgronje) leggen, met uitzondering van den heer A. W. Snouck Hurgronje die afwezig is, na door den sekretaris te zijn binnengeleid, in handen des voorzitters de bij art. 83 der grondwet en art. 39 der gemeentewet gevorderde eeden af.

De voorzitter wenscht de geïnstalleerden geluk met het blijk van vertrouwen door de kiezers gegeven ten opzigte van de behartiging der belangen dezer gemeente. Hij hoopt en houdt zich overtuigd dat de benoemden aan dat vertrouwen zullen blijven beantwoorden, en beveelt zich en de overige leden in hunne voortdurende welwillendheid en vriendschap aan.

De notulen der vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De voorzitter deelt mede dat de financiële kommissie eene voordragt doet ter zake van het havenkanaal, waarbij eene aanzienlijke opoffering in het belang dezer gemeente wordt gevraagd tot het verkrijgen van een goed havenkanaal in verband met het kanaal door Walcheren. Op zijne uitnoodiging brengt de heer Bientjeer hieromtrent rapport uit.

In de *eerste plaats* wordt hierin aangevoerd dat, nadat in de vergadering van 19 augustus jl. de gemeentebegrooting voor 1864 in handen der kommissie was gesteld, een der daarop voorkomende posten haar aanleiding gaf tot een *voorstel, waarmede zij meende niet te moeten wachten tot* het verslag over de begrooting zou worden uitgebragt en hetwelk zij hoopt dat de goedkeuring, en wel eene spoedige goedkeuring van den raad zal verwerven.

Op de begrooting *voor 1863 komt een zeer hoog cijfer voor* ten behoeve van het onderhoud der haven- en kanaalwerken, waarvan de oorzaak niet in herinnering behoeft te worden gebragt. Na vele vergeefsche pogingen om het havenkanaal *in beteren staat te brengen, heeft men ten slotte een vast* plan aangenomen, waardoor men hoopte dat na drie jaren dat kanaal tot behoorlijke diepte zou zijn gebragt, waartoe men gedurende tien jaren zich eene belangrijke opoffering *wilde getroosten. Dit plan moet echter geacht worden mislukt te zijn.* Op de begrooting voor het loopende jaar werd dat hooge cijfer in uitgaaf gebragt doch alleen om zorg te dragen dat, in afwachting van de beslissing der regering *omtrent de afdamming van het Sloe en daarmede in verband* staande kanaal door Walcheren, de thans bestaande haven niet geheel onbruikbaar zou worden voor de groote vaart. Ook op de begrooting voor het volgende jaar is men *weder genoodzaakt geweest voor deze uitgaaf eene gelijke* som voor te dragen, welke de gemeenteraad weder zal moeten goedkeuren. Daar de gemeente dit echter op den duur niet zal kunnen volhouden, als zijnde als voorbijgaand hulp*middel veel te hoog, dienen er nogmaals pogingen bij de* regering te worden aangewend om zoo spoedig mogelijk eene gunstige beslissing voor het kanaal door Walcheren te erlangen.

Nagaande den minderen spoed, waarmede de zeeuwsche spoorweg schijnt tot stand te komen, in vergelijking met de lijnen in andere gewesten (waarvan de kommissie als een der redenen meent te moeten beschouwen dat eerst eene *beslissing door den minister zal moeten genomen worden* betreffende de al of niet afdamming van het Sloe terwijl welligt die beslissing eerst zal kunnen worden genomen nadat de regering tot een vast besluit omtrent het graven van het kanaal door Walcheren zal zijn gekomen), *behoort*, volgens de kommissie, alles te worden aangewend wat tot eene spoedige en voor deze gemeente gunstige beslissing leiden kan. Zij acht het overbodig den minister nogmaals *te wijzen op de voordeelen van een kanaal door Walcheren* en op de noodzakelijkheid daarvan bij eene eventuele afdamming, of op de dringende behoefte daaraan voor deze gemeente. Zij acht het echter noodig thans een weg in te *slaan, die reeds door den minister van binnenlandsche zaken* zelf aan de kommissie uit den raad, toen zij zich te 's Hage bij hem bevond, met een enkel woord is aangewezen. Middelburg behoort een bepaald aanbod te doen omtrent het*geen zij wil bijdragen voor het tot stand brengen van het* kanaal, en dit aanbod behoort gedaan te worden vóór dat eene beslissing omtrent de afdamming van het Sloe is genomen. Daardoor zal van de belangstelling dezer gemeente in het kanaal blijken.

Om deze redenen stelt de kommissie voor, aan den minister te kennen te geven dat de gemeenteraad bereid is, wanneer een kanaal ten koste van het rijk door Walcheren gegraven wordt, den eigendom der leidijken van de thans bestaande haven en die haven zelve af te staan, en voorts af te zien van de heffing van alle havengelden; eindelijk tot het uitkeeren aan het rijk eener jaarlijksche bijdrage van f 20,000 gedurende de 25 eerstvolgende jaren. Een jaarlijksche uitkeering acht zij boven eene kapitale som in eens verkieslijk, met het oog op den ongunstigen toestand der gemeente.

Voorts wordt in het rapport der kommissie eene *toelichting* van haar voorstel gegeven, waaruit blijkt dat de voorgestelde bijdrage gelijk staat met eene som van f 300,000 in eens, dat de waarde der leidijken op meer dan f 27,000 kan worden gerekend en eindelijk het verlies van omstreeks f 1200 jaarlijks aan havengelden niet te hoog schijnt gesteld, wanneer men daarvoor f 24,000 in rekening brengt, zoo dat de gezamenlijke bijdrage der gemeente gelijk zal staan met ruim drie en een halve ton gouds in eens. Met het oog op het wenschelijke van opbeuring uit den kwijnenden toestand dezer gemeente acht zij echter de voorgestelde opoffering niet te groot.

Nog legt de kommissie over een koncept adres aan den minister van binnenlandsche zaken. Daarin wordt op eene spoedige en gunstige beslissing betreffende het kanaal door Walcheren aangedrongen, onder opmerking dat van het tot stand komen daarvan de toekomst van Middelburg afhangt. Voorts wordt daarin het bovengenoemde aanbod eener bijdrage aan zijne excellentie gedaan, met te kennen geving dat de raad zich vleit dat dit aanbod eene gunstige beschikking ten gevolge zal hebben; en met verzoek dat, zoo de minister hierop aanmerking mogt hebben of daarin wijziging verlangt, de raad daarmede in kennis moge worden gesteld, ten einde alles te beproeven waardoor verdere achteruitgang dezer gemeente zou kunnen voorkomen en de welvaart der ingezetenen verzekerd worden.

De voorzitter zegt dat hij niet twijfelt of al de leden hebben dit voorstel met belangstelling vernomen; hij hoopt ook dat het spoedig moge worden goedgekeurd. — Geen der leden eenige inlichtingen verlangende, wordt het koncept-adres met eenparige stemmen goedgekeurd, en aan burgemeester en wethouders de zorg voor eene spoedige inzending opgedragen.

Overgaande tot verschillende benoemingen wegens periodieke aftreding, waarbij de heeren van Visvliet en Lantsheer met den voorzitter en sekretaris het stembureau uitmaken, worden bij eerste stemming achtereenvolgens herkozen:

Tot wethouder mr. N. J. C. Snouck Hurgronje.

Tot leden van de kommissie tot het ontwerpen van verordeningen tegen wier overtreding straf is bedreigd, met den burgemeester ambtshalve als voorzitter, de heeren Verbrugge, Rekker, van Diggelen en Damme.

Tot leden der kommissie van financiën, de heeren Bijleveld van Serooskerke, voorzitter, van Uije, Caland, Lambrechtsen *van Ritthem en van Deinse.*

De benoemden, voor zoover tegenwoordig, laten zich de benoeming welgevallen; de verdere uitvoering dezer besluiten wordt aan burgemeester en wethouders opgedragen en het stembureau ontbonden.

Voor kennisgeving wordt aangenomen de mededeeling des voorzitters, dat gedeputeerde staten een brief hebben ingezonden met extrakt uit het koninklijk besluit, waarbij *het besluit tot heffing eener plaatselijke belasting op het* binnen- en buitenlandsch gedistilleerd en wat daaronder moet worden begrepen is goedgekeurd; alsmede dat de raadsbesluiten tot het verleenen van een nader subsidie aan het burgerlijk armbestuur over 1863, ten bedrage van f 25,763,52½, en tot beschikking over de onvoorziene uitgaven op de begrooting van het loopende jaar insgelijks zijn goedgekeurd.

De voorzitter deelt mede dat burgemeester en wethouders eene voordragt moeten doen ter vervulling eener vakature van hulponderwijzeres op de school litt. B. Daar die voordragt echter nog niet gereed is, verzoekt hij dat *burgemeester en wethouders diligent zullen worden verklaard*, waarin wordt berust.

Naar aanleiding van een voorstel van burgemeester en wethouders is besloten art. 6 van de verordening op de *kraan van den 10 februarij 1860, waarbij* is bepaald dat voorwerpen boven de 4000 ned. pond zonder vergunning van den burgemeester niet mogen worden verwerkt, met het oog op de nieuwe ijzeren loskraan te wijzigen; alsnu is het *maximum der zwaarte welke mag verwerkt worden* bepaald op 10,000 ned. pond, zonder eenig voorbehoud tot overschrijding van dit maximum.

Een voorstel van den kraanmeester om eene schriftelijke *opgave van het gewigt door* belanghebbenden aan hem verpligtend te stellen is als niet noodig ter zijde gelegd.

Nog wordt voor kennisgeving aangenomen de mededeeling des voorzitters dat de verpachting van landerijen in de *Oude haven en Mortierepolder heeft* opgebragt eene som van f 4,895 's jaars, zijnde f 1,585 meer dan vroeger. — Hierna wordt de op enbare zitting gesloten.

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van 1 september.

Voorzitter de heer Callenfels. Afwezig de heeren Thierens en van Uije Pietersen.

De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd en daarna overgegaan tot de installatie der herbenoemde leden, zijnde de heeren dr. J. W. Callenfels, D. Uijttenhooven, A. Ruysch, W. van der Os en C. J. van der Hijden. *Na door den sekretaris te zijn* binnen geleid worden door hen in handen van den tijdelijken voorzitter, de eeden bedoeld bij art. 83 der grondwet en art. 39 der gemeentewet, afgelegd, waarop zij hunne betrekking aanvaarden *en zitting nemen.*

Thans zijn aan de orde verschillende benoemingen ten gevolge van periodieke aftredingen.

De aftredenden zijn: Als wethouders de heeren D. Uyttenhooven *en H. P. Winkelman; de eerste ten gevolge* der expiratie van den tijd waarvoor hij als lid van den raad was benoemd, de laatste ten gevolge der periodieke aftreding. — Als plaatsvervangend wethouder de heer A. Ruysch. — Als ambtenaar van *den burgerlijken stand* de heeren D. Uyttenhooven en dr. J. W. Callenfels. — Als leden der kommissie van het belastingstelsel, de heeren D. Uyttenhooven, A. Ruysch en C. J. van der Hijden. — Als leden van de *kommissie over den rijweg tusschen* Vlissingen en Middelburg de heeren dr. J. W. Callenfels en W. van der Os. — Als leden der kommissie over den rijweg tusschen Vlissingen en Koudekerke, de heeren D. Uyttenhooven en W. van der Os; *en als lid der plaatselijke schoolkommissie* de heer D. Uyttenhooven. — Al de aftredenden zijn herbenoemd.

Namens de kommissie, belast geweest met het onderzoek der gemeenterekening over 1862, wordt door den heer Hector rapport uitgebragt. De kommissie heeft de rekening in orde bevonden en bepaalt zich alleen tot een paar vragen van ondergeschikt belang, als behoorende op de goedkeuring der rekening van geen invloed te zijn, welke vragen *door den voorzitter* worden beantwoord. Hierna stelt de kommissie voor de gemeenterekening over 1862 goed te keuren. Een konceptbesluit tot vaststelling der rekening over 1862 wordt voorgelezen, bedragende zij in ontvangst f 248,858,81½, uitgaaf f 245,008,32½, saldo f 3850,49, welk besluit met algemeene stemmen wordt goedgekeurd.

Aan de vergadering wordt overgelegd de gemeentebegrooting voor het jaar 1864. De voorzitter verzoekt eene *kommissie te benoemen tot onderzoek dier begrooting*, waartoe de vergadering benoemt de heeren van Uije Pietersen, Hector en Wels.

De kommissie tot onderzoek naar de mogelijke afwatering van de Slijkstraat, brengt bij monde van den heer de Kruyff rapport uit. Naar het oordeel der kommissie zal, door eene voldoende herstelling van de sloketten voor den Westdijk, de overstuiving van het water in het vervolg minder *wezen, doch niet geheel worden weggenomen,*

zoo dat, uithoofde van de groote schade die de bewoners der Slijkstraat daardoor lijden, de gemeente daarin zal behooren te voorzien. Zij heeft dien ten gevolge onderscheidene plannen tot afwatering onderzocht waarvan er echter eenigen, hoewel oppervlakkig beschouwd voor dat doel geschikt, bij nader onderzoek door de kommissie onaannemelijk worden verklaard, terwijl zij als het meest geschikt om het beoogde doel te bereiken, voorstelt het leggen van buizen door de Slijkstraat, langs de kalkotfabriek naar de west waarvan de kosten op eene som van f 8,20, en daarmede de Breewaterstraat te verbinden, hetgeen f 165 zou kosten, waardoor eindelijk eene doeltreffende uitwatering zou verkregen worden.

De heer Uyttenhooven, die zich met de beschouwingen der kommissie niet geheel vereenigen kan, wenscht de behandeling van het voorstel te verdagen en het aan de leden ter lezing rond te zenden, ten einde daarover een juister oordeel te kunnen vellen.

De heer Ruysch, als lid der kommissie aan het uitgebragte rapport hebbende medegewerkt, meent evenwel als zijn subjektief gevoelen te moeten opmerken dat de geleden overlast van het water niet is een gevolg van nalatigheid in het openen der riolen, maar alleen van de buitengewone stormen die in den afgeloopen winter hebben gewoed en waarvoor de gemeente niet verpligt kan zijn de daardoor veroorzaakte schade te moeten vergoeden. Hij vreest dat bij eene inwilliging van het verzoek ook andere laag gelegen straten der stad eene zoodanige afleiding zullen vragen, hetgeen zeer tot bezwaar zou kunnen strekken. Hij wil echter alles aanwenden wat mogelijk is om aan het bezwaar der adressanten te gemoet te komen, maar wenscht een naauwgezet onderzoek te zien ingesteld wie dergelijke schade betalen moet, zoo er geene wet is die daartoe de gemeente verpligt. Spreker is niet vreemd aan het denkbeeld dat de wijziging, gebragt in het stelsel der paalwerken tot breking der golven, door den waterstaat, sedert 1832 beproefd, die, hoewel later weder gewijzigd, niet meer is terug gebragt tot den vroegeren toestand de overstuwing heeft bevorderd. En zoo de werken, door den waterstaat of het departement van oorlog aangelegd, oorzaak mogten kunnen zijn dat de gemeente daardoor schade lijdt, dan behoorden ook die autoriteiten tot de vergoeding verpligt te zijn.

De voorzitter meent uit het door den heer Ruijsch gesprokene te moeten opmaken dat het ook vooral zijne bedoeling is om in dezen niet overijld te werk te gaan, waarom hij in stemming wenscht te brengen het voorstel van den heer Uyttenhooven, om het rapport der kommissie bij de leden rond te zenden. — Hiertoe wordt met algemeene stemmen besloten.

Een voorstel tot betaling van den laatsten termijn van de levering der baskule brug uit de onvoorziene uitgaven van 1863, noodzakelijk daar de aanbieding van het mandaat van betaling eerst na de sluiting der gemeenterekening is gedaan, is bij koncept besluit met algemeene stemmen goedgekeurd.

Door burgemeester en wethouders wordt een voorstel ter tafel gebragt, strekkende om alle vloeibare lichtstoffen even als de petroleum te belasten. Dit voorstel wordt door den heer Uyttenhooven toegelicht en de noodzakelijkheid daarvan betoogd, terwijl de voorzitter voorstelt het te stellen in handen der kommissie voor het belastingstelsel.

De heeren de Schmidt, de Kruijff, Mestdagh en Hector spreken tegen het gedaan voorstel om verschillende redenen, voornamelijk omdat daardoor in den regel juist de minder gegoeden die van geen gas gebruik maken zouden getroffen worden, hetgeen zij onbillijk achten. Ook wordt aangevoerd dat er geene behoefte is aan eene verhooging der belasting, waarom men zoo mogelijk liever eene afschaffing der belasting op de petroleum zou zien.

De voorzitter beantwoordt de verschillende sprekers. Er zijn nog zoo vele schulden af te lossen dat, met het oog daarop, het onraadzaam zou wezen om tot afschaffing van belasting over te gaan; terwijl de overige bezwaren waarvan eenigen door hem ook gedeeld werden, doch waarvan hij teruggekomen is, ongegrond kunnen geacht worden te zijn. Eene belasting van 4 cent per kan op de petroleum bij voorbeeld kan, in verhouding van den prijs daarvan tot dien der patentolie niet bezwarend zijn. Intusschen herinnert hij dat men als van zelf tot de behandeling dezer zaak is overgegaan, zonder dat voor alsnog is beslist over het voorstel om het te stellen in handen van de kommissie voor het belastingstelsel, verzoekende om vooraf dit punt te willen beslissen. In omvraag gebragt wordt met 8 tegen 5 stemmen besloten het voorstel van burgemeester en wethouders te stellen in handen der kommissie voor het belastingstelsel.

De koncept voorwaarden voor de verpachting der tollen op den Middelburg-Vlissingschen weg worden overgelegd. Nadat de voorzitter heeft opgemerkt dat deze voorwaarden volkomen gelijk zijn aan die van het vorige jaar, worden zij zonder hoofdelijke omvraag goedgekeurd.

Nog geschiedt mededeeling van de goedkeuring van het gewijzigd tarief voor de Zeehonden werf en der raadsbesluiten tot beschikking over de onvoorziene uitgaven van 1863, terwijl wordt voorgelezen eene dankbetuiging van den heer Bebelaar voor de hem toegekende gratifikatie van f 50, voor verrigte werkzaamheden ter sekretarie der gemeente. — Hierna is de zitting gesloten.

Gemeenteraad van Goes.

Zitting van 1 september.

Afwezig bij den aanvang der zitting de heeren van de Rutte en de Kanter. — Uit hoofde der kermis wordt de lezing der notulen aangehouden. — De vier herbenoemde raadsleden leggen in handen van den voorzitter de gevorderde eeden af en nemen op nieuw zitting. — Tot wethouder wordt met 8 stemmen herkozen de heer van Kerkwijk ... ambtenaar van den burgerlijken stand, de heer ... benoemd.

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

Omtrent het vorstenkongres te Frankfort wordt berigt dat Oostenrijk eene memorie had ingediend bij de verschillende souvereinen, waarbij wordt verklaard dat bij eene eindstemming over het hervormingsplan slechts het stemmen vóór of tegen zou worden toegelaten. Dingsdag heeft die eindstemming plaats gehad. De uitslag was dat de vorsten van zes staten tegen het oostenrijksch ontwerp hebben gestemd. Men berigt overigens dat de konferentie der verschillende ministers eerst over eenigen tijd zal plaats hebben.

In ons vorig nommer maakten wij gewag van geruchten eener onderhandeling tusschen Frankrijk, Pruissen en Rusland, welke tot eene alliantie zou leiden, waaruit eene oplossing der poolsche kwestie kon geboren worden. Die geruchten zijn sedert meer en meer bevestigd geworden, terwijl men tevens aan het koningrijk Italië eene plaats in dit nieuw verbond heeft toegedacht, hetwelk daardoor een min of meer vijandige tendenz tegen Oostenrijk zou betoonen.

Terwijl men derhalve voorziet dat Frankrijk uit het vroeger drieledig verbond met Engeland en Oostenrijk zal treden, schijnt de toenadering tusschen deze beide overgeblevenen mogendheden steeds grooter te worden. Ondanks de verzekeringen van de Mémorial diplomatique, welke als een soort van officiëel oostenrijksch orgaan in Frankrijk wordt beschouwd, hecht men te dien opzigte veel gewigt aan het bezoek, hetwelk keizer Frans Jozef aan koningin Victoria op het kasteel Rosenau zal brengen. De koning van Pruissen zou reeds eenige dagen geleden een bezoek bij de engelsche vorstin hebben afgelegd.

Het blijkt meer en meer onzeker te zijn of Rusland de laatste nota's van Frankrijk Engeland en Oostenrijk zal beantwoorden. Mag men La patrie gelooven, dan zou een russisch gevolmagtigde naar Parijs vertrekken om dan de fransche regering kennis te geven dat eene konstitutie van Polen in bewerking is, waardoor nog meer zal worden verleend dan hetgeen de mogendheden wilden. Volgens La France zou geheel Rusland een konstitutionelen regeringsvorm erlangen, waaromtrent dit blad nog de volgende bijzonderheden mededeelt. Er zouden twee staatsligchamen worden zamengesteld, een senaat van 500 leden en eene kamer van vertegenwoordigers van 450 leden. Aan Polen zou voorts volkomen autonomie en een te Warschau zitting houdende landdag ten deele vallen. Ook zonder de verzekering van La France, gelooven wij overigens gaarne dat de oud-russische partij zich tegen dergelijke plannen ten sterkste verzetten zal.

Het is nog steeds onzeker of de aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk de kroon van Mexiko zal aanvaarden. Intusschen vestigen wij de aandacht op een artikel van L'opinion nationale, waarin gewezen wordt op al de gevaren welke voor Frankrijk uit eene langere bezetting van Mexiko kunnen voortvloeijen. De maarschalk Forey, die thans in Frankrijk is aangekomen, zal keizer Napoleon daarop kunnen wijzen, welke inlichtingen misschien tot wijziging der plannen omtrent het mexikaansche rijk zullen leiden.

Mexiko.

Onder den titel „de gevaren der bezetting van Mexiko," bevat L'opinion nationale het volgend artikel:

„Het dagblad L'union verlangt dat wij, na voldoening te hebben erlangd voor de knevelarijen, welke onze landgenooten van Mexiko hebben ondervonden, dat land niet verlaten, alvorens iets verrigt te hebben, hetwelk onzer waardig is, en ter bevordering strekt van regtvaardigheid, vrijheid, beschaving en christendom.

„Wanneer wij het programma van L'union zullen kennen, wanneer dit dagblad ons zal hebben gezegd, wat Frankrijk, volgens zijne meening, voor Mexiko kan doen in het belang van regtvaardigheid, vrijheid, beschaving en christendom, zullen wij kunnen zien of er reden bestaat om ons aan zijne zijde te scharen. Tot dat oogenblik bepalen wij ons om de opmerking te rigten tot L'union dat wij ons met geene algemeene uitdrukkingen kunnen tevreden stellen, waarvan de beteekenis moeijelijk is op te maken en welke men onmogelijk in de balans kan werpen met de hindernissen en gevaren van allerlei aard, welke voor ons uit de bezetting van Mexiko kunnen voortvloeijen.

„Hebben wij ons slechts naar Mexiko begeven in het belang onzer beleedigende landgenooten, willen wij, gelijk de fransche regering steeds verklaard heeft, geen bijzondere regeringsvorm aan Mexiko opdringen, dan komt het ons voor dat de expeditie haar doel bereikt heeft. Wij zijn meester van Mexiko's hoofdstad. De regering, welke onze grieven niet heeft willen wegnemen, is omvergeworpen. Wij kunnen eene andere zamenstellen of eene andere laten zamenstellen, vervolgens met deze in onderhandelingen treden, billijke schadeloosstelling bepalen en onze troepen naar Frankrijk terugvoeren.

„Begeven wij ons echter, in plaats van dit bepaald en afgebakend doel te beoogen, onder de eene of de andere leus op den weg eener langdurige bezetting, dan begaan wij eene onvergeefelijke fout, waarvan de gevolgen voor ons land en ons goevernement noodlottig kunnen worden.

„Het zij er, zoo als L'union wenscht, sprake is om regtvaardigheid, vrijheid, beschaving en christendom te bevorderen, het zij er sprake is, gelijk anderen in stilte hopen, om te spekuleren op de mijnen en naar millioenen te visschen: de eerste voorwaarde om in Mexiko iets te doen is er te blijven, of als bezettingsleger, of als garnizoen voor keizer Maximiliaan, of eindelijk om ten minste den troon, welke onder onze bescherming verrijzen zal, door waarborgen van onze zijde en diplomatieken invloed te dekken.

„Is het dit wat men wil, het zij zoo, men kome er dan openlijk voor uit; laat ons daarbij evenwel niet te vermetel te werk gaan en wel begrijpen welken weg wij betreden.

„Wij zullen in Mexiko met ernstige binnenlandsche moeijelijkheden, met belangrijke buitenlandsche verwikkelingen te kampen hebben.

„Men moet zich niet voorstellen, op grond der officiële rapporten, dat iedereen in Mexiko ons aanbidt. Mexiko aanbidt ons, gelijk Frankrijk in 1814 de bourbons en de geallieerde legers aanbad. Men is den oorlog moede, zeer gecharmeerd hem te zien eindigen, zeer verlangend om eens een weinig orde tot stand te zien komen; het zou echter al te naïf wezen om zich voor te stellen dat de eigenliefde der mexikanen ons de behaalde zegepralen zal vergeven. De partij van Juarez is verslagen, niet vernietigd. Zij zal tegenover ons het nationaal gevoel vertegenwoordigen en zich juist door hare nederlaag nationaliseren.

„Wat de partij betreft, welke onder bescherming van onze vlag triumfeert: om haren naam niet te verzwijgen, de klerikale, zij zal binnen den tijd van zes maanden ons tot aanleiding worden voor de grootste verwikkelingen. De klerikale partij is in Mexiko, wat zij overal elders is: eene onverbeterlijke partij, voor welke de lessen der ondervinding nutteloos zijn geweest. Zij bedient zich thans van ons, maar zal geene enkele koncessie doen. Door onze magt op nieuw gegrondvest, zal zij ons behandelen gelijk de kardinalen ons te Rome hebben behandeld na 1849: zij zal noch omtrent de eigendommen der kloosters (welke een derde gedeelte van het grondgebied uitmaken) willen kapituleren, noch omtrent de vrijheid van godsdienst, noch omtrent de geprivilegiëerde geestelijke jurisdiktie. Over alle handelingen van de mexikaansche regering omtrent kerkelijke aangelegenheden, overeenkomstig den weg, welken Frankrijk dienaangaande heeft gevolgd, is bepaaldelijk door paus Pius IX in het konsistorie van 15 december 1846 het anathema uitgesproken. Daar nu het hof van Rome juist dezer dagen een nuntius heeft aangewezen ter zijner vertegenwoordiging in Mexiko, kan men, zonder vermetel te zijn, onderstellen dat deze juist niet in last zal hebben om ons behulpzaam te zijn in het tot stand brengen der godsdienstvrijheid. Wij zullen ons derhalve in het alternatief geplaatst zien om òf te breken met de klerikale partij, na met de liberale partij te hebben gebroken en als overwinnaars het land te besturen, zonder steun te zoeken bij de gevoelens der natie, òf wel ons te onderwerpen aan de eischen der klerikalen en de driekleurige vlag met de beginselen, welke zij vertegenwoordigt, te vernederen voor de aanmatigingen eener weinig verlichte en hartstogtelijke partij.

„Een schrijver van veel verdienste, de heer Michel Chevalier, die Mexiko bezocht heeft en eenige maanden geleden daaromtrent een geschrift heeft uitgegeven, is even als wij getroffen door al de bijna onoplosbare moeijelijkheden, welke de door het hof te Rome aangenomene houding aan de reorganisatie van Mexiko in den weg legt. „„Zoo lang de politiek van het hof van Rome — zegt hij — niet geheel veranderd zal zijn in Europa, is het zeer te vreezen dat zij in spaansch Amerika en vooral in Mexiko voortdurend de partij van stilstand zal begunstigen. Zoo lang deze partij voorts zulk een bondgenoot bezit, zal men haar wel op het slagveld kunnen terugdrijven, zal men haar wel van den zetel des besturs kunnen doen nederstorten, als het haar gelukt zal zijn dezen te beklimmen, maar men zal haar nooit geheel hebben overwonnen.

Verbitterd door de telkens opkomende moeijelijkheden, welke zij ontmoet, zal de liberale partij zich daardoor steeds driftig betoonen en tot uitersten overslaan. Een geregeld bestuur zal in dit land onmogelijk wezen en de anarchie voortdurend het hoofd opsteken. Onze poging om het te doen herleven zal dan ook noodwendig mislukken.""

Duitschland.

Betrekkelijk het vorstenkongres te Frankfort is onlangs eene brochure uitgekomen, welke men aan den prins van Saksen-Coburg-Gotha toeschreef. Hoewel een dagblad uit Frankfort beweert dat de prins niet de schrijver dezer brochure is, heeft men echter daaraan eene groote belangrijkheid toegekend. Daar de brochure zelve ons niet bekend is moeten wij ons hier bepalen tot de analyse, welke wij daarvan in eene korrespondentie van het fransch dagblad La presse aantroffen.

„De aanneming en toepassing van het oostenrijksch hervormingsontwerp zouden een groot blijk van vooruitgang wezen, in vergelijking met de tegenwoordige bondskonstitutie: immers het vult aan, hetgeen op dit oogenblik daarvoor vatbaar is. Bovendien kan het plan van keizer Frans Jozef in allen deele verbeterd worden en bevat het de kiem voor alle eventuële koncessiën. Dit laatste, daar hij aan de vertegenwoordiging van afgevaardigden de vrijheid van diskussie heeft verleend. De diplomatieke protokollen zijn in het bondspaleis vervangen door een vrij spreekgestoelte der duitsche natie, en hoewel dit laatste nog niet alle mogelijke vrijheden bezit, ligt het in den aard van dergelijke staatsinstellingen dat zij zelve het ontbrekende aanvullen en de overige organen, welke aan hare zijde werkzaam zijn, beheerschen en zelfs absorbeeren. De ondervinding leert de juistheid dezer opmerking in alle staten, welke volgens het konstitutioneel en parlementair regeringsstelsel worden bestuurd.

„Het geheele stelsel helt over tot eene nationale vertegenwoordiging, en wil men het naar een ander punt doen overhellen, hetwelk daarmede niet overeenkomt, dan brengt de invloed der publieke opinie het wederom tot ... lijke plaats terug.

„Mogten al direkte verkiezingen ... weest, men moet niet vergeten dat hetgeen ... wordt voorgesteld reeds een belangrijk ... gang is en nog op billijke wijze kan verbeterd worden.

„Het is overigens zeker dat de duitsche ... Frankrijk omtrent den toestand en de belangen ...

land met luider stemme zal uitspreken, terwijl de drukpers het vrij gesproken woord tot aan de verste gewesten zal overbrengen. Zou er in dergelijke omstandigheden mogelijkheid kunnen bestaan dat men nog lang eenigen werkelijken tegenstand *zou* kunnen bieden aan algemeene verlangens, aan billijke eischen?

„Volgens de nieuwe organisatie der konfederatie zal de meerderheid aan de zijde der natie wezen. De vorsten, op welke de duitsche natie teregt met vertrouwen het oog vestigt, zullen alles in het werk stellen om een liberaal karakter aan de hervormingen te geven, terwijl daarbij evenwel *de goede uitslag vooral afhangt van de algemeene ondersteuning*, welke de natie aan het hervormingsontwerp in zijn geheel zal verleenen."

— Onze mededeelingen uit Duitschland — zegt La France — blijven spreken van de houding, welke Pruissen schijnt te willen aannemen in de poolsche aangelegenheden. Het kabinet te Berlijn zou eene toenadering tot stand willen brengen *met dat der tuilleriën, daar de handelingen* van Oostenrijk te Frankfort eene groote ontevredenheid hebben opgewekt.

Frankrijk.

Terwijl Le pays in een artikel, hetwelk als half officiëel wordt beschouwd, alle geruchten en berigten van een protest tegen of zelfs eenvoudige opmerkingen over de invoering van den keizerlijken regeringsvorm in Mexiko der amerikaansche federatie tegenspreekt, stelt dit blad zich de vraag waarop een dergelijk protest zou kunnen rusten. Le pays durft zich zelven met belagchelijke verwondering afvragen met welk regt de Vereenigde Staten van Amerika zich tegen den mexikaanschen volkswil zouden kunnen verzetten. „Een goevernement, hetwelk gegrondvest, gekonstituëerd en geregeld is door den wil der natie, is bovendien geheel in overeenstemming met een der meest fundamentale politieke beginselen, welke bij alle gelegenheden door de Vereenigde Staten zijn aangenomen en toegepast. Men zou niet kunnen begrijpen dat de regering van Washington zich tegen eene dergelijke handeling van volkssoevereiniteit zou kunnen verzetten maar nog veel minder dat zij zich daarbij tot Frankrijk zou wenden, welke mogendheid deze handeling in alle vrijheid heeft doen plaats grijpen."

Het fransch dagblad schijnt al bijzonder weinig verstand en nadenken te onderstellen bij zijne lezers, dat het de gedwongene uitspraak van een paar honderd mexikaansche partijmannen op *ééne* lijn durft stellen met de beginselen welke aan den regeringsvorm der Vereenigde Staten ten grondslag liggen. Intusschen is het vrij zeker dat de nieuw gekozen keizer van Mexiko het gevoelen van Le pays niet deelt en behalve andere voorwaarden ook een anderen waarborg wenscht voor de gevoelens der mexikanen, dan die welke hem door het half officiëel artikel van Le pays wordt aangeboden.

— Het ultramontaansch dagblad Le monde, hetwelk aanvankelijk over de redevoering van den heer de Montalembert op het kongres der katholieken te Mechelen gehouden over het beginsel „de vrije kerk in den vrijen staat", den staf heeft gebroken, heeft dit voordeel eenigzins gewijzigd in een later nommer. Het wil thans wel erkennen dat er sommige gevallen kunnen zijn, waarin dit beginsel als bij uitzondering kan worden aangenomen. Die gevallen kunnen namelijk voorkomen in landen, alwaar het katholicisme niet oppermagtig is. Le monde verklaart dat de kerk zich in protestantsche landen met de vrijheid „vergenoegt" en het beginsel „de vrije kerk in den vrijen staat" in dat geval als eene noodzakelijkheid „tolereert", welke tijdelijk door de omstandigheden wordt gevorderd.

— De Moniteur bevat een dekreet, waarbij eene medalje wordt ingesteld ter herinnering aan de mexikaansche expeditie. Allen, die daaraan deel hebben genomen, zullen met deze medalje worden begiftigd.

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 2 september. Tarwe en gerst stil. Raapolie op zes weken f 42½. Lijnolie op zes weken f 48.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 2 september.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	64½
	dito dito dito	3	„	77¾
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	143
België.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Rusland.	Obligatiën 1798/1816	5	„	102⅜
	Certifik. Hope & co.	4	„	77⅛
	Oblig. dito 1855, 6de serie	5	„	90⅛
	dito dito Leening 1860	4½	„	92
	Certifikaten	6	„	—
	Aand. spoorweg		„	199
Polen.	Schatkistobligatiën	4	„	—
Oostenrijk.	Obligatien metalliek	5	„	65
	dito 1847/1852	2½	„	33¼
	dito rente Amsterdam	5	„	85⅛
	dito nationale	5	„	70
	Bank aktiën	3	„	837
Italië.	Leening 1861	5	„	68¾
Spanje.	Obligatiën (binnenlandsche)	3	„	51⅛
	dito	3 thans 2½	„	48 1/16
	Amortisable schuld		„	—
Portugal.	Obligatiën 1853	3	„	49
	dito 1856—1862	3	„	—
Griekenl.	dito (blaauwe)	5	„	35⅝
Vereen. Stat.	dito (1874)	5	„	74⅜
Illinois.	dito	7	„	83
Mexiko.	dito	3	„	38½
Grenada.	dito (afgestempeld)	4¾	„	—
Venezuela.	dito	2	„	24¾

Coupons en losbare obligatiën.

AMSTERDAM 31 augustus. Metalliek f 25,47½. Napels f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,77½; 3 pct. Eng. Port. f 11,77½; Fransche f 55,62½; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,62½; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamburger Russen f —,—; Russische in zilveren roebels f 35,87½; Poolsche in fl. f —,—; Nationale metalliek f 28,20.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd:

H. DOBBELAERE
en
C. M. LECOINTRE.

Goes,
den 2 September 1863.

Algemeene kennisgeving.

Getrouwd:

J. J. BAL en A. M. BEVERLAND.

Middelburg, 2 September 1863.

Heden overleed te Groningen plotseling onze geliefde Broeder J. WICHERS.

E. W. WICHERS.
S. A. E. WICHERS,

31 Augustus 1863. KLUPPEL.

Die iets te vorderen hebben van — of schuldig zijn aan den gemeenen Boedel van den Heer PIETER JOHANNES DE KINDER en zijne overledene Huisvrouw, *Mejufvrouw* HELENA TANIS, te Vlissingen, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen ten Kantore van den Notaris D. UYTTENHOOVEN aldaar, voor of op den 30 September van dit jaar.

NAJAARS-EXAMEN.

De INSPECTEUR van het lager Onderwijs in Zeeland maakt bekend, dat de voor deze Provincie benoemde Commissie, tot het afnemen der examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van Schoolen van Huisonderwijs, zal bijeenkomen op Woensdag den 7 October 1863 en volgende dagen, in het lokaal der voormalige Rekenkamer in de Abdij te Middelburg; en dat de dagen en uren, waarop de verschillende adspiranten zullen moeten verschijnen, hun later door de heeren Districts-Schoolopzieners zullen worden opgegeven.

De belanghebbenden zullen zich vóór of uiterlijk op den 23 September e. k. behooren aan te melden bij den Schoolopziener van het district waarin zij wonen, of, van buiten 's lands komende, voornemens zijn zich te vestigen, met opgaaf van de akte die zij verlangen en met overlegging van een of meer getuigschriften van hun goed zedelijk gedrag en van hunne geboorte-akte, alsmede van de akten van bekwaamheid of van algemeene toelating, welke zij reeds vroeger mogten hebben verkregen.

Middelburg, 25 Augustus 1863.

De Inspecteur voornoemd,
C. M. VAN VISVLIET.

---

f 80,— PER KWARTAAL.

Aangemoedigd door den gunstigen uitslag waarmede de meeste examens zijner leerlingen bekroond zijn geworden, biedt een Hoofdonderwijzer in de Provincie Zeeland, geëxamineerd in bijna alle vakken van het UITGEBREID LAGER, en in verscheidene van het MIDDELBAAR onderwijs, de gelegenheid aan tot het plaatsen van twee of drie **KOSTLEERLINGEN.**

Zij die nadere inlichtingen verlangen, worden verzocht zich met franco Brieven, onder letters P. Q., te rigten aan de Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING, te Middelburg.

De ondergeteekende C. QUADEKKER, gepatenteerd Zaakwaarnemer, wonende op de Heerengracht, M 37, binnen deze Gemeente, berinnert bij deze den belanghebbenden *in deze Provincie, dat zij voor hunne* Zonen of Pupillen die in het jaar 1864 moeten loten voor de Nationale Militie en voor de dienst mogten worden opgeroepen, bij hem een **PLAATSVERVANGER** of **Nommerverwisselaar** kunnen bekomen, voor wien men den geheelen diensttijd instaat voor desertie of wangedrag, terwijl men ook zorgt voor het betalen van al de kosten die op het stellen van eenen Plaatsvervanger of Nommerverwisselaar vallen."

Belanghebbenden kunnen zich daartoe aanmelden van heden tot den 1sten October dezes jaars. — Inlichtingen omtrent de Hoofdsom en Premie van vrijloten kan men bij den ondergeteekende bekomen, alsmede bij den Heer I. P. I. KIEBOOM J. Pz., Zaakwaarnemer te Westdorpe.

Middelburg, 1 Sept. 1863. C. QUADEKKER.

Op Zaturdag den 12 September 1863, des voormiddags ten 10 ure, zal te **'s Heer-Arendskerke**, in het Gemeentehuis, ONDER DE HAND worden verpacht:

HET JAGTREGT

op de Gronden, gelegen in de Gemeenten Nieuw- en Sint-Joosland, 's Heer-Arendskerke, 's Heerenhoek, Ovezande en Heinkenszand, toebehoorende aan Ambachtsheeren van 's Heer-Arendskerke c. s.

De tegenwoordige Pachters en belanghebbenden worden hierop opmerkzaam gemaakt.

OPENBARE VERKOOPING
TE
KOUDEKERKE.

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 23 September 1863, des morgens ten 9 ure, te **Koudekerke**, in de Herberg bewoond door C. ROOSE, in het openbaar ter verkoop aanbieden

EENE HOFSTEDE,

gelegen onder Koudekerke,
aan en bij het Dorp, in wijk B no. 1, —
en

29 PERCEELEN WEI- EN BOUWLAND,

onder de Gemeenten Koudekerke en Grijpskerke gelegen.

De Gebouwen der Hofstede zijn Vrijdag den 18, Maandag den 21 en Dingsdag *den* 22 September 1863, *des* voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 1 tot 4 ure, te zien, terwijl op die dagen en uren ook aanwijzing der Perceelen zal worden gedaan.

Meerdere inlichting verlangende, vervoege men zich ten Kantore van den Notaris, te Koudekerke, alwaar Boekjes, de omschrijving der Perceelen enz. bevattende, verkrijgbaar zijn, *de voorwaarden van verkoop ter lezing liggen en inzage der Kadastrale Kaart kan worden genomen.*

De ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat hij zich gevestigd heeft als **LOOPBODE** tusschen **Middelburg** en **Vlissingen**, kunnende de beste getuigschriften van eerlijkheid en goed gedrag *overleggen.* — Hij beveelt zich als zoodanig minzaam aan, belovende eene accurate en civiele bediening.

H. WANNEE.

Vertrekt van Vlissingen (bestelhuis, Lange Groenewoud G 27) ten 10 ure.
Vertrekt van Middelburg (bestelhuis, Groote Markt I 351) ten 3 ure.

I. H. C. DIERIKX heeft de eer zijnen Stad- en Landgenooten kennis te geven, dat hij zich als **BOEKBINDER** gevestigd heeft in de Lange Gortstraat, hoek van de Geere, wijk K no. 16, zich als zoodanig minzaam aanbevelende, onder belofte van eene allezins accurate en civiele bediening.

Middelburg, den 1 September 1863.

Eene BURGER DOCHTER, P. G., met Pot en Wasch kunnende omgaan, zoekt met November eene Dienst. Bewijzen van bekwaamheid, zindelijkheid en goed gedrag kunnen worden overgelegd. — Adres: franco Brieven onder de letter H. aan het Bureau dezer Courant.

Terstond **2 à 3 Schoenmakers-gezellen**, goed hun vak verstaande, benoodigd. Adres A. VAN ST. MAARTENSDIJK, Groote Markt, te Vlissingen.

Een **Loopjongen**, niet beneden de 15 jaar, benoodigd. *Adres bij* J. C. & W. ALTORFFER.

Terstond eene **Meid** benoodigd, Nieuwstraat G 226.

J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, hebben uitgegeven en aan HH. Inteekenaren verzonden:

WILLEM III IN ZEELAND,

GEDENKBOEK VAN ZIJNER MAJESTEITS VERBLIJF IN DAT GEWEST,

21—30 Mei 1863.

EENE BIJDRAGE TOT DE KENNIS DER TEGENWOORDIGE GESTELDHEID VAN ZEELAND EN ZIJNE BEWONERS,

DOOR

Mr. J. H. DE STOPPELAAR.

Een gr. 8vo boekdeel van 410 blz., met vier in wapenkleuren gedrukte banierkaarten en een gekleurde plaat, in *fraaijen linnen stempelband*, met verguld wapen, rug enz.

Van dit keurig uitgevoerd boekwerk, waarvan de opdragt door Z. M. den Koning is aanvaard, zijn slechts een gering getal exx. boven de ingeteekende gedrukt.

Bestellingen à f 4,— worden [illegible] genomen.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in September.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Donderdag	3	's morg.	6 ure.	Vrijdag	4	's morg.	10,30
Vrijdag	4	„	6	Zaturdag	5	„	10,30
Zaturdag	5	„	6	Zondag	6	„	10,30
Zondag	6	„	6	Maandag	7	's midd.	12 ure.
Maandag	7	„	7	Dingsdag	8	's morg.	6
Dingsdag	8	„	8	Woensdag	9	„	6
Donderdag	10	„	9,30	Vrijdag	11	„	7
Vrijdag	11	„	10,30	Zaturdag	12	„	8,30
Zaturdag	12	„	11	Zondag	13	„	8,30
Zondag	13	„	11,30	Maandag	14	„	8,30
Maandag	14	's midd.	12	Dingsdag	15	„	8,30
Dingsdag	15	„	12,30	Woensdag	16	„	10,30

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMSE.